

Valtiovarainministeriö

jarmo.huotari@vm.fi

pauliina.pussinen@vm.fi

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtiokonttorista annetun lain ja Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta (palvelukeskus) annetun lain muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa (17.10.2019, VM107:00/2019) luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtiokonttorista annetun lain ja Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta (palvelukeskus) annetun lain muuttamisesta.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että Valtiokonttorille ja palvelukeskukselle säädettäisiin uusi analysointi- ja raportointipalvelutehtävä sekä sen edellyttämät tiedonsaanti-oikeudet. Toimijoiden välistä tehtävänjakoa analysointi- ja raportointipalveluissa tarkennetaan ehdotettavissa laeissa. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi talous- ja henkilöstöhallinnon rekistereiden osalta yhteisrekisterinpitäjyydestä sekä rekisterinpitoon liittyvistä tehtävistä ja vastuista palvelukeskuksen ja sen asiakkuteen velvoitettujen ja eräiden muiden asiakkaiden välillä.

Tietosuojavaltuutetun toimisto esittää kunnioittaen lausuntonaan seuraavaa.

Yleistä

Hallituksen esitysluonnos on tavoitteeltaan oikea. Kyseessä on merkittävä yritys parantaa olemassa olevan tiedon järjestelmällistä hyödyntämistä tiedolla johtamisessa ja tietoperusteisessa päätöksenteossa valtionhallinnossa. Vaikka EU:n yleistä tietosuoja-asetusta täydentävästä säätämistä tulee lähtökohtaisesti pidättäytyä, voidaan täydentäviä säännöksiä pitää tässä tapauksessa perusteltuna käsiteltävien henkilötietojen käsittelyn luonteen vuoksi huomioiden esityksessä oikein tunnistetulla tavalla käsittelyn perustuessa tietosuoja-asetuksen 6.1 artiklan c ja e alakohtiin.

Esityksellä on myös toinen ehdottoman kannatettava tiedolla johtamisen kannalta tärkeä tavoite; pyrkimys poistaa vallinnut epäselvä oikeustila valtion talous- ja henkilöstöhallinnon tietovarannon rekisterinpidossa (s. 22). Tähän saakka on ollut epäselvää, onko palvelukeskus ollut pelkästään sopimusperusteinen tietojen käsittelijä vai yksi rekisterinpitäjistä. Palvelukeskus on kuitenkin tosiasiallisesti käyttänyt rekisterinpitäjälle kuuluvaa päätösvaltaa.

Lausuttavana olevalla esityksellä on tarkoitus jakaa rekisterinpito osapuolten kesken, jotta se paremmin vastaisi palvelukeskuksen ja sen asiakkaiden mahdollisuuksia toteuttaa rekisterinpitäjälle kuuluvia oikeuksia ja velvollisuuksia. Tietosuojavaltuutetun toimisto pitää välttämättömänä sitä, että luonnoksessa ehdotetaan rekisterinpitäjäksi kaikkia sellaisia tahoja, jotka tosiasiallisesti käyttävät rekisterinpitäjälle kuuluvaa määräysvaltaa ja voi toteuttaa rekisterinpitäjälle kuuluvat velvoitteet.

Tämän keskeisen tavoitteen toivoisi näkyvän selkeästi myös esitysluonnoksen pääasiallisessa sisällössä ja sen tavoitteissa.

Esitysluonnoksessa ei ole arvioitu valtiokonttorille ja palvelukeskukselle ehdotettavan uuden analysointi- ja raportointipalvelutehtävän vaikutuksia ohjausmallin toimivuuteen. Ohjausmallina mainitaan ainoastaan muiden yhteisistä palveluntuottajista koostuva yhteistyöverkosto. Ohjausmallin toimivuutta ja asiakasvirastojen roolia siinä olisi syytä arvioida huomioiden ehdotettavan uuden tehtävän merkitys.

Kansallisen liikkumavaran käyttö

Tietosuoja-asetusta tarkentava kansallinen lainsäädäntö on mahdollista ainoastaan niiltä osin, kuin se asetuksessa nimenomaisesti sallitaan. Yleisen tietosuoja-asetuksen puitteissa on mahdollista antaa kansallista lainsäädäntöä, jolla tarkennetaan tai täsmennetään asetuksen säännöksiä.

Tietosuoja-asetuksen 6 artikla on suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä, lukuun ottamatta artiklan c ja e alakohtaa. Näiden alakohtien nojalla henkilötietojen käsittely on mahdollista rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi ja yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi. Julkisen sektorin henkilötietojen käsittelyn tulisi lähtökohtaisesti perustua näihin käsittelyn oikeusperusteisiin.

Esitysluonnoksessa ei ole yksilöity sitä, millä tavoin esitys täsmentää tai täydentää yleistä tietosuoja-asetusta. Yksilöinti tulisi tehdä, vaikka alustavan arvion perusteella liikkumavaran käytössä ei ongelmaa olisikaan käsittelyn perustuessa tietosuoja-asetuksen 6.1 artiklan c ja e alakohtiin.

Esityksen perusteluissa olisi hyvä tuoda myös selkeämmin esiin sovellettavien lakien välinen suhde (asetus, kansallinen yleislaki ja nyt ehdotettava erityislaki) siten, että käytännön toimijat saavat selkeän kokonaiskuvan relevantin lainsäädännön osalta.

Lisäksi esityksessä tulisi arvioida esitetyn henkilötietojen käsittelyn suhde tietosuoja-lain 4 § 2 kohdan mukaiseen oikeuteen käsitellä henkilötietoja tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti, jos käsittely on tarpeen ja oikeasuhtaista viranomaisen toiminnassa yleisen edun mukaisen tehtävän suorittamiseksi.

Tietosuojalain hallituksen esityksen (HE 9/2018) yksityiskohtaisten perustelujen mukaan kyseisen lainkohdan nojalla henkilötietoja voisi käsitellä myös esimerkiksi viranomaisen suunnittelu- ja selvitystehtäviä varten vastaisuudessakin. Esitystä tulisi arvioida henkilötietojen käyttötarkoituksen muutosta koskevan kansallisen liikkumavaran kannalta ja perustella selvemmin onko kyse alkuperäisen käsittelyn tarkoituksen kanssa yhteensopivasta käsittelystä vai muusta tarkoituksesta, joka perustuu nyt esitettävään lainsäädäntöön, jonka on oltava oikeasuhtainen ja välttämätön toimenpide tietosuoja-asetuksen 23 artiklan 1 kohdan tavoitteiden saavuttamiseksi. Esityksessä tulisi vähintään erotella selkeämmin toisistaan nyt ehdotettavalla lailla säädettävä valtiokonttorin ja palvelukeskuksen tekemä analysointi- ja raportointipalvelutehtävä rekisterinpitäjänä toimivien viranomaisten suunnittelu- ja selvitystehtävää varten suorittamasta analysoinnista ja raportoinnista, jota ne voivat tehdä joko itse tai teettää toimeksiannosta palvelukeskuksella. Ainakin jälkimmäisessä käsittelyn oikeusperuste voi olla tietosuojalain 4 §:n 2 kohta.

Lausuttavana olevan esitysluonnoksen yleisperusteluiden otsikossa 1.2.3 viitataan myös tietosuojalain 4 §:n 3 kohdan mukaiseen oikeuteen käsitellä henkilötietoja tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti, jos käsittely on tarpeen tieteellistä tai historiallista tutkimusta taikka tilastointia varten ja se on oikeasuhtaista sillä tavoiteltuun yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen nähden. Perusteluiden mukaan analysointi- ja raportointitehtävät olisivat verrattavissa myös tutkimus- ja tilastointitoimintaan.

Tietosuoja-asetuksen johdantolauseen 159 mukaisesti henkilötietojen käsittelyä tieteellisiä tutkimustarkoituksia varten olisi tämän asetuksen soveltamista varten tulkittava laajasti niin, että se tarkoittaa myös teknologian kehittämistä ja esittelyä, perustutkimusta, soveltavaa tutkimusta ja yksityisin varoin rahoitettua tutkimusta. Ehdotuksen mukaista analysointi- ja raportointipalvelutehtävää ei voida rinnastaa asetuksen tarkoittamaan tieteelliseen tutkimustoimintaan.

Esityksen perusteella jää epäselväksi onko esitysluonnoksella tarkoitus antaa tilastojen laadintaan liittyviä tehtäviä valtiokonttorille tai palvelukeskukselle. Mikäli näin on tarkoitus, tulisi valmistelussa arvioida ehdotetun säännöksen suhde tilastolakiin (280/2004) ja siinä säädettyihin valtion viranomaisten tilastojen laatimisessa sovellettaviin tiedonkeruuta sekä tilastojen suunnittelua ja laadintaa koskeviin menettelytapoihin ja periaatteisiin.

Vaikutusten arviointi

Tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 1 kohdan mukaan ”Jos tietyn tyyppinen käsittely etenkin uutta teknologiaa käytettäessä todennäköisesti aiheuttaa – käsittelyn luonne, laajuus, asiayhteys ja tarkoitukset huomioon ottaen – luonnollisen henkilön oikeuksien ja vapauksien kannalta korkean riskin, rekisterinpitäjän on ennen käsittelyä toteutettava arviointi suunniteltujen käsittelytoimien vaikutuksista henkilötietojen suojalle. Yhtä arviota voidaan käyttää samankaltaisiin vastaavia korkeita riskejä aiheuttaviin käsittelytoimiin.”

Yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 10 kohdan mukaisesti lainsäätäjä voi osana lainvalmistelu työtä (säättäessään 6 art. c tai e alakohtaan perustuvasta käsittelyperusteesta) tehdä tietosuojaa koskevan vaikutustenarvioinnin. Lausuttavana olevassa esityksessä ei käy kunnolla esille miten ehdotettavaan henkilötietojen käsittelyyn liittyvät riskit on arvioitu. Riskejä on arvioitu, sinällään ansiokkaasti, lähinnä tietojen minimointiin liittyen, mitä ei kuitenkaan voida pitää riittävänä. Yleisperusteluiden mukaan (s. 18) tietosuojaa koskeva vaikutusten arviointi jätetään tehtäväksi ennen toiminnan aloittamista.

Tietojen käsittelyyn liittyvien riskien arviointi vaikuttaa puutteelliselta, minkä vuoksi myös sääntelyn riittävää yksityiskohtaisuutta on vaikea arvioida. Myöskään mahdollisten riskien hallitsemiseen liittyvien suojakeinojen kustannuksien sisällyttäminen taloudellisten vaikutusten arviointiin ja arvioinnin oikeellisuutta ei voi päätellä puutteellisten riskien arvioinnin vuoksi.

Rekisterinpito

Yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 7 kohdan mukaan rekisterinpitäjällä tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, viranomaista, virastoa tai muuta

elintä, joka yksin tai yhdessä toisten kanssa määrittelee henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot; jos tällaisen käsittelyn tarkoitukset ja keinot määritellään unionin tai jäsenvaltioiden lainsäädännössä, rekisterinpitäjä tai tämän nimittämistä koskevat erityiset kriteerit voidaan vahvistaa unionin oikeuden tai jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti.

Yllä kuvattu rekisterinpitäjän määritelmä on myös pohjana tietosuoja-asetuksen 26 artiklassa määritellylle yhteisrekisterinpitäjä käsitteelle. Artiklan mukaan, jos vähintään kaksi rekisterinpitäjää määrittää yhdessä käsittelyn tarkoitukset ja keinot, ne ovat yhteisrekisterinpitäjiä. Kyseisen artiklan mukaan rekisterinpitäjään sovellettavassa unionin tai jäsenvaltion lainsäädännössä voidaan määritellä yhteisrekisterinpitäjien vastualueet henkilötietojen käsittelyssä.

Tietosuojavaltuutetun toimisto pitää hyvänä hallitukseen esitysluonnokseen sisältyvää ehdotusta, jonka mukaan valtionhallinnon analysointi- ja raportointipalvelutehtävässä käytettävien tietojen rekisterinpitäjänä toimisi Valtiokonttori saamiensa ja käyttämiensä tietojen osalta, talous- ja henkilöstöhallinnon analysointi- ja raportointipalveluissa käytettävien tietojen sekä siinä hyödynnettävien yhteisten palveluntuottajien rekistereistä saatujen tietojen osalta rekisterinpitäjänä toimisi palvelukeskus.

Tietosuojavaltuutetun toimisto pitää yllä mainitulla tavalla tärkeänä hallituksen esitysluonnoksen pyrkimystä poistaa vallinnut epäselvä oikeustila valtion talous- ja henkilöstöhallinnon tietovarannon rekisterinpidossa. Esitysluonnoksen mukaan keskitettyjen talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävien ja palvelujen, sekä muiden vastaavien hallinnon tuki- ja asiantuntijapalvelujen tuottamisessa tarvittavien valtion talous- ja henkilöstöhallinnon tietojen osalta palvelukeskus olisi yhteisrekisterinpitäjä sen asiakkaiksi veloitettujen virastojen ja laitosten, tasavallan presidentin kanslian sekä eduskunnan ja sen yhteydessä toimivien virastojen kanssa. Muiden kuin edellä mainittujen asiakkaiden osalta palvelukeskus olisi tietojen käsittelijä, kuten tälläkin hetkellä.

Palvelukeskuksen ja asiakasvirastojen tehtäviä ja vastuita yhteisrekisterinpitäjinä ei kuitenkaan ole esitysluonnoksessa avattu riittävästi. Yhteisrekisterinpitoa koskevilta osin ehdotus ei ole riittävän selkeä ja täsmällinen. Sääntelystä tulisi käydä ilmi selkeämmin ilmi yhteisrekisterinpitäjien todelliset roolit ja suhteet rekisteröityihin nähden.

Toisen lakiehdotuksen 1 a §:n 2 momentin sanamuodon mukaan asiakkaat vastaisivat vain tallettamiensa tietojen sisällöstä, virheettömyydestä ja ajantasaisuudesta sekä toimivat rekisteröidyn yhteyspisteenä. Epäselväksi jää miten muut rekisterinpitäjän tehtävät jakautuisivat. Jotta rekisterinpitäjän tehtävien määräytymisessä ei jäisi tarpeettomia aukkoja, olisi sääntely syytä muuttaa esimerkiksi perusteluissa esitettyyn muotoon "edellä 1 momentissa tarkoitetut asiakkaat vastaavat muista rekisterinpitäjän tehtävistä". Lisäksi erikseen mainittu asiakkaiden vastuu tallettamiensa tietojen sisällöstä, virheettömyydestä ja ajantasaisuudesta viittaa enemmän tietojen luovuttamiseen erillisten rekisterinpitäjien kesken, kuin yhteisrekisterinpitäjien väliseen vastuunjakoon.

Lisäksi toisen lakiehdotuksen 1 a §:n 2 momentissa puhutaan palvelukeskuksen vastuusta rekistereihin liittyen. Tältä osin olisi selkeämpää puhua tietojärjestelmistä rekistereiden sijaan 1. momentin muotoiluja vastaavasti. Epäselväksi jää myös mitä tarkoittaa vastuu rekistereiden säilyttämisestä.

Yleisen tietosuoja - asetuksen 26 artiklan 3 kohdan mukaan riippumatta järjestelyn ehdoista, rekisteröity voi käyttää tietosuoja - asetuksen mukaisia oikeuksiaan suhteessa kuhunkin rekisterinpitäjään ja kutakin rekisterinpitäjää vastaan. Tämä mahdollisuus on syytä tuoda vähintään perusteluissa esiin.

Rekisteröidyn oikeuksien rajoittaminen

Hallituksen esitysluonnoksen perusteluissa (s. 17) kuvataan miltä osin tietosuoja-asetuksen mukaisia rekisteröidyn oikeuksia ei sovelleta analysointi- ja raportointipalvelutoimintaan.

Esimerkiksi tietosuoja-asetuksen 14 artiklan 5 kohdan c alakohdan mukaista rekisterinpitäjän velvollisuutta toimittaa tietoja rekisteröidylle ei sovellettaisi, kun tietojen hankinnasta tai luovuttamisesta säädetään nimenomaisesti rekisterinpitäjään sovellettavassa unionin oikeudessa tai jäsenvaltion lainsäädännössä, jossa vahvistetaan asianmukaiset toimenpiteet rekisteröidyn oikeutettujen etujen suojaamiseksi. Esitysluonnoksessa ei kuitenkaan ole arvioitu missä ja miten asianmukaiset suojoitoimenpiteet rekisteröidyn oikeuksille vahvistetaan. Tätä tulisi selkiyttää ja säätää rajoituksista tietosuoja-asetuksen 23 artiklan mukaisesti.

Esitysluonnoksen mukaan rekisteröidyllä ei olisi analysointi- ja raportointipalveluissa oikeutta rajoittaa tietojen käsittelyä, koska tietosuoja-asetuksen 18 artiklan 1 kohdan mukaiset ehdot eivät täyty. Tämä tulisi arvioida uudelleen ja vähintään perustella. Jos rekisteröidyn rajoittamisoikeutta on tarkoitus rajoittaa, olisi syytä arvioida myös tarvetta säätää rajoituksista tietosuoja-asetuksen 23 artiklan mukaisesti.

Myöskään tietosuoja-asetuksen 21 artiklan mukaista vastustamisoikeutta ei ole syytä rajata ulos systemaattisesti siltä osin kuin käsittely perustuu 6 artiklan 1 kohdan e alakohtaan.

Henkilötietojen minimointi, säilytyksen rajoittaminen ja käsittelyn turvallisuus

Esitysluonnoksen yleisperusteluissa (s. 11) on yhteen kuvaan hyvin tiivistetty tietojen käsittelyvaiheet analysointi- ja raportointipalvelutoiminnassa. Ehdotettavaa analysointi- ja raportointipalvelutoimintaa varten saatavia henkilötietoja ei käytettäisi sellaisenaan, vaan henkilötiedot pseudonymisoitaisiin valmisteluvaiheessa ennen varsinaista analysointia ja raportointia. Eri rekistereistä haettujen tietojen yhdistäminen tehtäisiin pseudonymisoidun tunnistetiedon avulla. Samalla arvioitaisiin tietojen kausautumisvaikutus ja sen mahdollisesti aiheuttama uuden tietoaaineiston suojausvaatimus sekä tämän edellyttämät toimenpiteet. Analysointi- ja raportointipalvelun tuloksia julkaistaisiin vain anonymisoituna ja tilastollisesti aggregoituna, jolloin yksittäistä henkilöä koskevia tietoja ei voi tunnistaa.

Valitettavasti kuvaa edeltävä teksti ei ole täysin samassa linjassa kuvan teksteissä esitettyjen hyvien käytäntöjen kanssa. Esimerkiksi sivulla 8 todetaan, että henkilötiedot pseudonymisoidaan analysointi- ja raportointipalveluissa niitä hyödynnettäessä. Kuvan mukaisesti käsiteltävät henkilötiedot kuitenkin minimoitaisiin pseudonymisoidulla valmisteluvaiheessa ennen tietojen analysointia. Tätä kuvan mukaista yhteisten palveluntuottajien rekistereistä poimittujen tietojen (raakadata) ja analysoitavan tiedon erittelyn noudattamista ja tiedon käsittelyä eri vaiheissa on syytä täsmentää tekstissä.

Lisäksi on syytä selkiyttää, käsitelläänkö esityksen mukaisesti erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja vai ei. Nyt asia jää esityksen mukaan epäselväksi, kun sivulla 12 todetaan että lähdejärjestelmistä poimittuja erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja ei siirretä analysointi- ja raportointipalveluihin. Sivulla 16 todetun mukaisesti kuitenkin tapaturmiin ja sairauspoissaolojen syihin (esim. työtapaturma ja ammattitauti) liittyviä tietoja käsiteltäisiin. Mikäli erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja on tarkoitus käsitellä, tulee esityksessä yksilöidä tietosuojasetuksen 9 artiklan mukainen käsittelyperuste ja tehdä yksityiskohtainen analyysi kansalliselle säätämislain asetettujen edellytysten täyttymisestä.

Perustelujen mukaan (s. 12) analysointialustaa hallinnoidaan myönnettyjen käyttövaltuuksien ja kontrolloitujen lokitietojen avulla. Tietoja analysointialustalla käsittelevät Valtiokonttorin ja palvelukeskuksen koulutetut ja ohjeistetut analyytikot. Pseudonymisoinnissa käytettävää salausavaintietoa säilytettäisiin rajatun käyttäjäjoukon hallissa.

Huomioiden käsiteltävien tietojen laajuus ja henkilötietoluonne on esityksessä kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että tietoja käsittelevien henkilöiden selkeät tehtävät (esim. toimeksiannot) tallennetaan tietojen käsittelyn oikeellisuuden varmistamiseksi. Myös vaarallisiin työyhteisöihin tulee kiinnittää huomiota. Mahdollisesti olisi syytä harkita tietojen valmisteluvaiheessa käytettävän erilisiä data-analyyttikkoja pseudonymisoidun raakatiedon ja analysoidun tiedon pitämiseksi erillään toisistaan.

Lisäksi tulee kiinnittää huomiota pseudonymisoinnissa ja anonymisoinnissa käytettävien menetelmien oikean toiminnan varmistamiseen.

Muita huomioita

Hallituksen esitysluonnoksen yleisperusteluiden otsikossa 1.1.2. määritellään valtion yhteiset palveluntuottajat. Otsikossa puhutaan kuitenkin osin myös yksikössä palvelukeskuksen toiminnasta. Epäselväksi jää onko kyse esityksen kohteena olevasta Palkeista vai kaikista yhteisistä palveluntuottajista.

EU:n tietosuojalainsäädäntö asettaa erityisiä vaatimuksia sille, että rekisterinpitäjä kiinnittää enemmän huomiota henkilötietojen käsittelyn valvontaan. Esityksen perusteluissa ei ole käsitelty henkilötietojen käsittelyn valvonnan riittävyttä tai sen kehittämistä esitettyjen muutosten näkökulmasta. Asiaan on syytä jatko valmistelussa kiinnittää huomioita.

Esitysluonnoksen perusteluissa (s. 13) oikein korostetaan tietojen oikeellisuuden merkitystä tuotettavien analysointi- ja raportointipalvelujen laadulle. Perusteluiden mukaan analysointi- ja raportointipalvelujen rekisterinpitäjinä Valtiokonttori ja palvelukeskus vastaisivat osaltaan havaitsemiensa virheiden ja puutteiden korjaamisesta ilmoittamalla niistä tiedot luovuttaneelle taholle. Pelkkää ilmoittamista tiedot luovuttaneelle taholle ei kuitenkaan voida pitää riittävänä.

Tietojen täsmällisyys on keskeinen henkilötietojen käsittelyä koskeva periaate, jota erityisesti rekisterinpitäjinä toimivien Valtiokonttorin ja palvelukeskuksen tulee noudattaa. Niiden on toteutettava kaikki mahdolliset kohtuulliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että käsittelyn tarkoituksiin nähden epätarkat ja virheelliset henkilötiedot poistetaan tai oikaistaan viipymättä. Toki tieto henkilötiedon virheellisyydestä tulee

tarvittaessa saada välitettyä myös alkuperäiselle tietolähteelle, mutta ainoana se ei ole riittävä toimenpide. Tätä on perusteluissa syytä täsmentää.

1. lakiehdotuksen 2 c §:n 1 momentissa ja 2. lakiehdotuksen 1 b §:n 1 momentissa säädetään niistä tahoista, joiden rekistereistä valtiokonttorilla ja palvelukeskuksella olisi oikeus saada maksutta välttämättömiä tietoja. Sääntelyn tarpeellisuutta ja muotoilua on syytä arvioida suhteessa tiedonhallintalakiin. Vähintään säädöksissä on syytä selkiyttää keneltä valtiokonttorilla ja palvelukeskuksella on oikeus saada tietoja ja toimiiko jonkin taho vain tiedon välittäjänä. Lisäksi olisi selkeämpää, mikäli lainkaan välttämättömiä aiemmin esitetty kommentti huomioiden, puhua tietojärjestelmistä rekistereiden sijaan.

Molempien yllä mainittujen lakiehdotusten pykälien 2 momenteissa luetellaan käsiteltävät tiedot, mutta lopussa kuitenkin jätetään mahdollisuus käsitellä muitakin analysointi- ja raportointipalvelujen toteuttamisen kannalta tarpeellisia tietoja. Perusteluissa (sivut 20 ja 24) puhutaan kuitenkin muista välttämättömistä tiedoista. Huomioiden perustuslakivaliokunnan käytäntö, olisi tässä yhteydessä syytä rajata muut tiedot vain analysointi- ja raportointipalvelujen toteuttamisen kannalta välttämättömiin tietoihin.

Apulaistietosuojavaltuutettu

Jari Råman